

MUZEUM ZIEMI SĄDECKIEJ

INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Oferta edukacyjna

- konkursy tematyczne
- projekty edukacyjne
- lekcje muzealne
- pokazy
- zajęcia interaktywne, warsztatowe, terapeutyczne
- ścieżki edukacyjne

Wydawca:

Muzeum Ziemi Sądeckiej
ul. Jagiellońska 56
33-300 Nowy Sącz
tel. 18 443 77 08
www.muzeum.sacz.pl

Opracowanie:

Anna Wideł, Danuta Plata, Daniel Lachor

Redakcja:

Anna Wideł

Fotografie:

Piotr Drożdżik

ISBN 978-83-969128-5-5

Skład:

Drukarnia GOLDRUK
ul. Kościuszki 28
33-300 Nowy Sącz
tel. +48 511 121 721
www.goldruk.pl

MUZEUM ZIEMI SĄDECKIEJ

INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

OFERTA EDUKACYJNA

MUZEUM ZIEMI SĄDECKIEJ W NOWYM SĄCZU

CENNIK ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

s. 4-6	Konkursy tematyczne Edukacyjne zajęcia towarzyszące konkursom	udział nieodpłatny w ramach promocji zbiorów 1 zł / os.
s. 7	Projekt edukacyjny SPOTKANIA Z NAJNOWSZĄ HISTORIĄ	udział nieodpłatny w ramach promocji zbiorów
s. 8	Projekt edukacyjny: SĄDECKI SPACER HISTORYCZNY +(PLUS). OSTATNIE 150 LAT Z ŻYCIA NOWEGO SĄCZA	10 zł / os.
s. 9	Zajęcia dodatkowe: projekcje filmów z zakresu historii i kultury w ramach zwiedzania ekspozycji	udział nieodpłatny w ramach promocji zbiorów
s. 10-17	LEKCJE MUZEALNE	10 zł / os. / 1 godz. lekcyjna
s. 18-20	LEKCJE MUZEALNE z elementami pokazu	12 zł / os. / 1 godz. lekcyjna
s. 21	Zajęcia interaktywne edukacyjne	5 zł / os.
s. 22	Zajęcia interaktywne: Gry i zabawy	5 zł / os.
s. 23	Terapeutyczne zajęcia warsztatowe	6 zł / os.
s. 24	Pokazy obrzędowości świątecznej i rękodzieła – RAZEM PRZYGOTOWUJEMY SIĘ DO ŚWIĄT*	14 zł / os.
s. 25-28	Zajęcia warsztatowe odpłatność dla dzieci i młodzieży szkolnej*	16 zł / os.
	Zajęcia warsztatowe odpłatność dla dorosłych*	25 zł / os.
s. 29-30	Zajęcia warsztatowe odpłatność dla dzieci i młodzieży szkolnej*	25 zł / os.
	Zajęcia warsztatowe odpłatność dla osób dorosłych*	35 zł / os.
s. 31	Oferta specjalna dla szkół – projekty pn. KLIMATY SĄDECKIE w Gmachu Głównym, KLIMATY GALICYJSKIE w Miasteczku Galicyjskim	50% ceny obowiązującego biletu ulgowego
s. 32	Ścieżki edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej*	18 zł / os.
	Ścieżki edukacyjne dla osób dorosłych*	33 zł / os.

**Wyżej wymienione odpłatności nie obejmują udostępnienia ekspozycji.
Wstęp na ekspozycję wg cennika obowiązującego w danym oddziale.**

***Zajęcia realizowane są dla grup od 10 osób lub wg uzgodnień.**

INFORMACJA DOTYCZĄCA REZERWACJI TERMINÓW ZAJĘĆ PRZEPROWADZANYCH W ODDZIAŁACH

GMACH GŁÓWNY

ul. Jagiellońska 56, 33-300 Nowy Sącz
kontakt: Dział Edukacji, 33-300 Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 56
tel. 18 443 77 08 w. 124, tel./fax 18 443 78 65
e-mail: edukacja@muzeum.sacz.pl

GALERIA MARIII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE

Rynek 2, 33-300 Nowy Sącz
kontakt: Dział Edukacji, 33-300 Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 56
tel. 18 443 77 08 w. 124, tel./fax 18 443 78 65
e-mail: edukacja@muzeum.sacz.pl

MIASTECZKO GALICYJSKIE

ul. Lwowska 226, 33-300 Nowy Sącz
kontakt: tel. 18 444 35 70, 18 444 35 71
e-mail: miasteczko@muzeum.sacz.pl

SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY

ul. gen. B. Wieniawy-Długoszowskiego 83b, 33-300 Nowy Sącz
kontakt: Dział Etnografii, tel. 18 441 44 12
e-mail: skansen@muzeum.sacz.pl

MUZEUM NIKIFORA

Bulwary Dietla 19, 33-380 Krynica-Zdrój
kontakt: Dział Edukacji, 33-300 Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 56
tel. 18 443 77 08 w. 124, tel./fax 18 443 78 65
e-mail: edukacja@muzeum.sacz.pl

MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH W PODEGRODZIU

33-386 Podegrodzie 525
kontakt: tel. 18 44 00 188
e-mail: podegrodzie@muzeum.sacz.pl

MUZEUM PIENIŃSKIE

ul. Łemkowska 37, 34-460 Szlachtowa
kontakt: tel. 18 262 22 58
e-mail: szczawnica_kasa@muzeum.sacz.pl

Rezerwacji terminów prosimy dokonywać z dwutygodniowym wyprzedzeniem

KONKURSY TEMATYCZNE oraz EDUKACYJNE ZAJĘCIA TOWARZYSZĄCE (wykłady, plenery, pokazy itp.)

1. Konkurs historyczny „Ziemia Sądecka – od przeszłości do współczesności”

Projekt ma na celu rozbudzanie zainteresowań historią regionu, dorobkiem minionych pokoleń, popularyzowanie tematyki związanej z regionalnym dziedzictwem kulturowym, podnoszenie poziomu wiedzy historycznej wśród młodzieży, a szczególnie zagadnień dotyczących tradycji regionu, rozwijanie indywidualnych uzdolnień uczniów, pobudzanie twórczego myślenia, rozwijanie umiejętności dostrzegania, pogłębiania i umacniania postaw patriotycznych, uświadamianie, że znajomość historii pozwala lepiej zrozumieć współczesny świat.

Organizatorami konkursu są: Muzeum Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu, I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Nowym Sączu, Szkoła Podstawowa nr 21 z Oddziałami Integracyjnymi w Nowym Sączu, Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” w Nowym Sączu, Stowarzyszenie „Dla Miasta” w Nowym Sączu, Stowarzyszenie „Związek Sądeczan”, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Nowym Sączu. Konkurs przeznaczony jest dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

- regulamin konkursu na stronie www.muzeum.sacz.pl

Edukacyjne zajęcia towarzyszące:

Cykl zajęć edukacyjnych i konsultacji merytorycznych przygotowujących do konkursu, adresowany do młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

O uczestnictwie w zajęciach decyduje kolejność zgłoszeń, ilość miejsc ograniczona.

2. Konkurs historyczny „Epizody Niepodległości. Sądecty żołnierze i oficerowie w służbie Polsce w latach 1914-1945 i ich losy”

Celem konkursu jest zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski, a w szczególności zagadnieniami dot. kształtowania się elit wywodzących się z Sądeckczyzny i Podhala oraz ich wpływu na kształtowanie rzeczywistości politycznej, gospodarczej, kulturowej i naukowej ziemi sądeckiej, limanowskiej, gorlickiej oraz Podhala w trakcie istnienia II Rzeczypospolitej, z uwzględnieniem indywidualnych losów poszczególnych osób po wybuchu II wojny światowej. Kolejnym celem jest rozwijanie umiejętności wyszukiwania i korzystania z informacji zawartych w różnych źródłach oraz odkrywanie wybitnych jednostek, które pełniąc szczególne funkcje publiczne lub wyróżniając się swym zaangażowaniem społecznym (posłowie, senatorowie, ziemianie, naukowcy, urzędnicy, sędziowie, nauczyciele, księża, artyści, oficerowie WP, policjanci, kombatan ci itp.), mieli wpływ na rozwój państwa, miasta, regionu i małych, lokalnych społeczności. Konkurs jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych i przeprowadzany będzie w dwóch kategoriach: praca pisemna i praca multimedialna.

Organizatorami konkursu „Epizody Niepodległości. Sądecty żołnierze i oficerowie w służbie Polsce w latach 1914-1945” będą p. Andrzej Romanek – inicjator projektu, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie, Muzeum Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu, Stowarzyszenie „Orion” w Nowym Sączu oraz Stowarzyszenie „Dla Miasta” w Nowym Sączu.

– regulamin konkursu na stronach: www.muzeum.sacz.pl • www.krakow.ipn.gov.pl

Edukacyjne zajęcia towarzyszące:

Cykl zajęć edukacyjnych i konsultacji merytorycznych przygotowujących do konkursu. O uczestnictwie w zajęciach decyduje kolejność zgłoszeń, ilość miejsc ograniczona.

3. Konkurs plastyczny „Moja przygoda w Muzeum – INSPIRACJE”

Konkurs dla dzieci i młodzieży w wieku od 5 do 20 lat (bez ograniczeń wieku dla uczestników z niepełnosprawnościami).

Celem projektu jest zainteresowanie historią i tradycją naszego regionu; kształcenie zdolności analizowania dzieła sztuki; poszerzanie wiadomości z zakresu wiedzy o kulturze, historii, historii sztuki, o warsztacie artystycznym, o zbiorach muzealnych różnego typu i profilu, ich rodowodzie i charakterze; wartościach naukowych, historycznych i artystycznych muzealiów, kształtowanie upodobań artystycznych oraz rozwijanie zdolności plastycznych.

Muzeum Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu jest głównym organizatorem projektu, natomiast współorganizatorami są: Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Nowym Sączu, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Nowym Sączu oraz Stowarzyszenie „Dla Miasta” w Nowym Sączu.

- Prace laureatów będą prezentowane na wystawie pokonkursowej w terminie maj – lipiec w Muzeum Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu.
- regulamin konkursu na stronie www.muzeum.sacz.pl

Edukacyjne zajęcia towarzyszące:

Cykl zajęć edukacyjnych i konsultacji merytorycznych przygotowujących do konkursu, adresowany do młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Oferta zawiera organizację plenerów malarskich w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim połączonych z zajęciami warsztatowymi oraz grupowe zajęcia instruktażowe (wykonywanie szkiców, kopii itp.).

O uczestnictwie w zajęciach decyduje kolejność zgłoszeń, ilość miejsc ograniczona.

4. Konkurs „Szopki bożonarodzeniowe”

Konkurs dla dzieci i młodzieży przeprowadzany we współpracy z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Nowym Sączu, Katolickim Stowarzyszeniem „Civitas Christiana” w Nowym Sączu oraz Stowarzyszeniem „Dla Miasta” w Nowym Sączu. Kryterium oceny każdej pracy jest ogólny wyraz artystyczny, wkład pracy, pomysłowość, staranność i dokładność oraz nawiązanie do tradycji świątecznej. Nagrodzone i wyróżnione szopki oglądać będzie można na wystawie pokonkursowej w Muzeum Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu.

- regulamin konkursu na stronie www.muzeum.sacz.pl

Edukacyjne zajęcia towarzyszące:

Zajęcia w formie gawędy z instruktażem wykonywania tradycyjnych i współczesnych – ale wzorowanych na tradycyjnych – ozdób choinkowych i elementów szopki. Adresowane są do dzieci i młodzieży szkół podstawowych, przygotowujących się do udziału w konkursie.

O uczestnictwie w zajęciach decyduje kolejność zgłoszeń, ilość miejsc ograniczona.

PROJEKT EDUKACYJNY „SPOTKANIA Z NAJNOWSZĄ HISTORIĄ”

Prezentacja i popularyzacja w atrakcyjnych formach wybranych zagadnień z historii Polski, ze szczególnym uwzględnieniem okresu od końca XIX w. do połowy XX w. w ofercie wystawy plenerowe, zajęcia interaktywne, konferencje, promocje i prezentacje publikacji historycznych, projekcje filmów dokumentalnych z wykładami wprowadzającymi, prezentacje multimedialne z elementami aktywizującymi, pokazy, inscenizacje grup rekonstrukcyjnych, gry edukacyjne itp. Tematyka zajęć odnosi się do najważniejszych wydarzeń w historii Polski, nawiązuje do zasobów muzealnych sądeckiej placówki, które poprzez ten projekt popularyzuje i promuje. Projekt realizowany we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie oraz innymi partnerami.

Szczegóły dot. tematów i terminów każdorazowo publikowane będą na stronie www.muzeum.sacz.pl Informacje kierowane będą bezpośrednio do szkół drogą e-mailową. Czas trwania: wg indywidualnych ustaleń.

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz
MUZEUM PIENIŃSKIE, ul. Łemkowska 37, Szlachtowa
MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH, Podegrodzie 525
lub w instytucjach i placówkach współpracujących.

PROJEKT EDUKACYJNY „SĄDECKI SPACER HISTORYCZNY +(PLUS). OSTATNIE 150 LAT Z ŻYCIA NOWEGO SĄCZA”

Mając na względzie bardzo duże zainteresowanie środowiska lokalnego historią Nowego Sącza, proponujemy udział w projekcie mającym na celu poszerzanie wiedzy o historii i kulturze miasta i regionu. Jest to oryginalna forma prezentacji i popularyzacji wybranych zagadnień z historii Nowego Sącza ostatnich 150. lat, w formule ścieżki tematycznej z komentarzem przewodnika, zorganizowanej w oparciu o przestrzenie muzealne tj. Gmach Główny, Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrza Mieszczzańskie oraz wybrane miejsca w Nowym Sączu, ważne w kontekście historii miasta.

Propozycja kierowana jest przede wszystkim do dzieci przedszkolnych i szkolnych oraz młodzieży szkół ponadpodstawowych. Komentarz dopasowujemy indywidualnie do każdej grupy wiekowej. W programie zwiedzanie stałych i czasowych ekspozycji muzealnych zlokalizowanych w obrębie ul. Jagiellońskiej i nowosądeckiej starówki.

Proponowana trasa:

- Gmach Główny ul. Jagiellońska 56: ekspozycja czasowa i stała: historia Nowego Sącza od autonomii galicyjskiej po zakończenie II wojny światowej – Nowy Sącz w I dekadach autonomii galicyjskiej, odbudowa miasta po pożarze w 1894 r., wielka wojna 1914 – 1918, dwudziestolecie międzywojenne, II wojna światowa; pracownia Bolesława Barbackiego, zapoznanie się z postacią i dorobkiem artystycznym.
- Spacer pod kierunkiem przewodnika Muzeum: Planty (pomnik Adama Mickiewicza, Dąb Wolności), ul. J. Długosza – Gmach I Liceum Ogólnokształcącego (tablica upamiętniająca ppłk. Mariana Chodackiego), ul. Narutowicza/ul. J. Długosza (Kościół św. Kazimierza, dom Zenona Adama Remiego, MCK „Sokół”), ul. Jagiellońska (dawny Hotel Imperial, posąg Władysława Jagiełły), Rynek – Ratusz, ul. J. Tymowskiego – miejsce Pamięci Ofiar Holocaustu.
- Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrza Mieszczzańskie, Rynek 2: ekspozycja stała: galeria prac artystki, salonik i sypialna rodziny Ritterów, zapoznanie się z dorobkiem artystycznym i postacią artystki.

Możliwa jest modyfikacja trasy (np. skrócenie, dopasowanie do możliwości czasowych grupy).

Godzina rozpoczęcie zajęć (w godz. 9.30 – 15) do uzgodnienia, czas trwania: ok. 2,5 – 3 godz. lub wg osobnych uzgodnień. Obowiązuje kolejność zgłoszeń.

Zgłoszenia i rezerwacja terminów dla grup do 25 osób: telefonicznie: 18 443 77 08 w.129 lub e-mail: kasagg@muzeum.sacz.pl

Zapraszamy do udziału w tej interesującej i oryginalnej lekcji historii.

ZAJĘCIA DODATKOWE

- Projekcje filmów z zakresu historii i kultury, kultury ludowej w ramach zwiedzania ekspozycji.

INFORMACJE:

Gmach Główny, ul. Jagiellońska 56, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 443 77 08 wew. 124 • e-mail: edukacja@muzeum.sacz.pl

Miasteczko Galicyjskie, ul. Lwowska 226, 33-300 Nowy Sącz

tel. 18 444 35 70, 18 444 35 71, 18 441 02 10 • e-mail: miasteczko@muzeum.sacz.pl

- Konsultacje specjalistyczne dla uczniów i studentów wg indywidualnych

LEKCJE MUZEALNE

1. Nowy Sącz – od przeszłości do współczesności

Zajęcia interaktywne (quizy, gry, konkursy) podejmujące zagadnienia dot. historii Nowego Sącza od założenia miasta po czasy obecne. Przedstawienie najważniejszych wydarzeń z życia miasta, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych oraz zbiorów muzealnych i materiałów pomocniczych. Temat realizowany jest w dwóch częściach.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna – część I, 2 godziny lekcyjne – część I i II

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Wideł

2. Prawie wszystko o muzeum

Co kryją ekspozycje muzealne? Jaką rolę spełnia muzeum? Czy każdy może zostać muzealnikiem? Czy warto zostać kolekcjonerem? Zajęcia o charakterze interaktywnym z zastosowaniem form aktywizujących (konkursy, quizy) oraz prezentacji multimedialnych, materiału filmowego.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Wideł

3. Ojcowie Niepodległości

Prezentacja sylwetek twórców II Rzeczypospolitej i ich wkładu w tworzenie podstaw państwa polskiego po zakończeniu I wojny światowej z wykorzystaniem multimediiów (filmy dokumentalne, prezentacje multimedialne) oraz innych pomocy dydaktycznych (gry edukacyjne, mini konkurs wiedzy).

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Wideł

4. Nowy Sącz w okresie I wojny światowej

Zakres tematyczny zajęć: Sądecka wojna na tle wydarzeń polityczno-militarnych w latach 1914-1918, miasto w latach wojny, oczekiwanie na niepodległość, pierwsze dni niepodległości na Sądecku. Lekcja realizowana w oparciu o stałe ekspozycje historyczne oraz prezentację multimedialną.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Bartłomiej Czech, Beata Wierzbicka

5. Nowy Sącz w okresie II wojny światowej

Podczas zajęć zostaną omówione zagadnienia: Sądecczyzna i Polska na tle sytuacji politycznej w Europie w 1939 r., wybuch wojny i działania zbrojne na Sądecczyźnie – wrzesień 1939 r., początek okupacji niemieckiej (nowa administracja, terror niemiecki, prześladowania inteligencji, eksterminacja ludności żydowskiej), wyzwolenie, bilans strat. Lekcja realizowana w oparciu o stałe ekspozycje historyczne oraz prezentację multimedialną i film.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Bartłomiej Czech, Beata Wierzbicka

6. Ruch oporu na Sądecczyźnie w okresie II wojny światowej

Polskie Państwo Podziemne na Sądecczyźnie (rozwój struktur organizacyjnych), tajne nauczanie, sabotaż i walka zbrojna, działania 1. Pułku Strzelców Podhalańskich Armii Krajowej, działalność kurierów sądeckich i akcja uwolnienia Jana Karskiego, akcja „Burza”, bilans działań wojennych. Lekcja realizowana w oparciu o stałe ekspozycje historyczne oraz prezentację multimedialną i film.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Bartłomiej Czech, Beata Wierzbicka

7. O sztuce dawnej i współczesnej

Zajęcia obejmują prezentację poszczególnych okresów w historii sztuki – od pradziejów do współczesności. Lekcja dostosowana do sugerowanego, wybranego zakresu i wieku odbiorców.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Barbara Szafran, Justyna Stasiak-Harabin

8. Sztuka na Sądecczyźnie

Prezentacja najważniejszych i najciekawszych artystów tworzących na Sądecczyźnie.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Edyta Ross-Pazdyk, Justyna Stasiak-Harabin

9. Architektura Nowego Sącza od XIX w. do II wojny światowej

Przegląd wybranych realizacji architektonicznych w mieście wraz z omówieniem twórczości najważniejszych architektów działających w Nowym Sączu.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Edyta Ross-Pazdyk

10. Muzealne zagadki Jacka i Agatki

Zajęcia interaktywnego zwiedzania ekspozycji polegające na wspólnej analizie wybranych eksponatów z wykorzystaniem tablic edukacyjnych z tekstami dotyczącymi tego obiektu zakończone grą dydaktyczną.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

11. Nasz kochany Święty Mikołaj

Gdzie i kiedy żył Święty Mikołaj? Tego dowiemy się na zajęciach w Domu Gotyckim. Dzieci zobaczą również jak postać św. Mikołaja przedstawiali malarze i rzeźbiarze w różnych epokach.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

Prowadzący: Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

12. Mieszczańskie wnętrza i ich właściciele

Prezentacja mieszczaństwa sądeckiego na przykładzie rodziny Ritterów; stosunki rodzinne, zajęcia kolejnych mieszkańców „Ritterówki”, wystrój wnętrz zgodny z epoką i gustem właścicieli.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GALERIA MARII RITTER i stare wnętrza mieszczańskie**, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Edyta Ross-Pazdyk, Barbara Szafran

13. Zwyczaje i obrzędy ludowe związane ze świętami Bożego Narodzenia

Prezentacja tradycyjnych ludowych zwyczajów i wierzeń związanych z cyklem świąt Bożego Narodzenia poszczególnych grup etnograficznych historycznej Sądeckizny – m.in. zakazy i nakazy związane z kolejnymi etapami świąt, wróżby na nadchodzący rok, sposoby dekorowania izby wigilijnej, tradycyjne życzenia świąteczne i noworoczne, grupy kolędnicze, ich stroje i akcesoria. Lekcja z wykorzystaniem eksponatów bożonarodzeniowych.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda, Maria Madziar

14. Strój Lachów Sądeckich

Zajęcia w oparciu o obiekty muzealne z izby weselnej w chałupie z Gostwicy, prezentacja elementów stroju lachowskiego i wskazanie jego cech charakterystycznych.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

15. Zwyczaje i obrzędy wielkanocne

Znaczenie Świąt Wielkiej Nocy w tradycji ludowej, zwyczaje i wierzenia towarzyszące ich obchodom m.in. sposoby zdobienia pisanek, legendy o ich powstaniu, znaczenie wielkanocnych symboli i zwyczajów – palmy, jajka, święcenia pokarmu, odganiania zimy, „śmigusa dyngusa”. Lekcja z wykorzystaniem eksponatów związanych z obrzędowością wielkanocną.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

16. Łemkowszczyzna sądecka pod koniec XIX i w początkach XX w.

Prezentacja historii, kultury i gospodarki ludności łemkowskiej mieszkającej na Ziemi Sądeckiej, kontaktów z ludnością polską i słowacką. Zajęcia przybliżają historię i specyfikę ludności łemkowskiej i jej małej ojczyzny, realizowane są na przykładzie sektora łemkowskiego w sądeckim skansenie.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Piotr Mikołajczyk

17. Niemieccy mieszkańcy Sądeckizny od XVIII do I połowy XX w.

Prezentacja historii, kultury i gospodarki ludności niemieckiej mieszkającej na Ziemi Sądeckiej. Zajęcia przybliżające historię i specyfikę małej ojczyzny, realizowane są na przykładzie sektora Kolonistów Józefińskich w sądeckim skansenie.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Piotr Mikołajczyk

18. Zwyczaj i obrzędowość rodzinna na sądeckiej wsi

Wykład z wykorzystaniem materiału ilustracyjnego wprowadzający słuchaczy w świat obrzędowości rodzinnej. Przybliżenie ważnych momentów z życia wielopokoleniowej rodziny i związanych z nimi zwyczajów: od narodzin i chrztu, przez swaty, zrzekowiny i wesele po obrzędy pogrzebowe.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda, Sylwia Zarotyńska

19. Tradycje pasterskie Beskidu Sądeckiego

Lekcja przybliżająca specyfikę wypasu owiec w tym regionie Karpat. Podczas zwiedzania góralskiej zagrody sądeckim skansenem opowiemy o podstawach gospodarki pasterskiej i mlecznej prowadzonej przez Górali sądeckich, organizacji wypasu, lokalnych zwyczajach i wierzeniach związanych z owczarstwem.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

20. Wieś z fotografii Wojciecha Migacza

Zajęcia poświęcone osobie Wojciecha Migacza – wiejskiego fotografa z Gołstwy, który na przełomie XIX i XX w. własnoręcznie wykonanym aparatem fotograficznym dokumentował życie sądeckiej wsi oraz Nowego Sącza. Lekcja jest okazją do przybliżenia kultury lachowskiej i jej przemian w pierwszej połowie XX w.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

21. Dawne zwyczaje i obrzędy pogrzebowe

Zajęcia poświęcone rytuałom i zachowaniom dotyczącym śmierci i pogrzebu w tradycji wiejskiej. Dla naszych pradziadów śmierć była naturalnym i oczywistym przejściem do innego świata. Starali się więc, aby towarzyszyły jej odpowiednie rytuały pomocne zarówno zmarłemu, jak i wspólnocie którą opuszczał.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

22. Zielnik ludowy czyli etnobotanika dla każdego

Zajęcia, połączone ze spacerem po skansenie i wizytą w chacie wiejskiej zielarki, przybliżają specyfikę medycyny ludowej oraz wiedzę o ziołach, roślinach użytkowych i magicznych, powszechną w tradycji ludowej. Uczestnicy poznają wierzenia dotyczące roślin oraz funkcje magiczne przypisywane poszczególnym gatunkom, ich znaczenie w obrzędach i folklorze. Na zakończenie przygotowują zielnik etnograficzny zawierający etnograficzne informacje o popularnych roślinach.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

23. Między medycyną a magią – ludowe sposoby leczenia

Prezentacja metod leczenia stosowanych przez mieszkańców dawnej wsi – środków zielarskich opartych na wiedzy i obserwacji natury oraz zabiegów magicznych odnoszących się do wierzeń. Opowiemy także o postaciach znachora i bacy i ich roli w wiejskiej społeczności. Przedstawimy tradycyjne metody zwalczania wybranych dolegliwości znane i stosowane dawniej na Sądecczyźnie.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

24. Wiedźmy, boginki, rusałki – demonologia ludowa

Prezentacja postaci demonicznych oraz osób trudniących się czarami, znanych z wierzeń ludowych z terenu Sądecczyzny – między innymi boginki, topielca, płanetnika, strzygonia czy babruli. Przybliżenie przypisywanych im cech, zachowań i mocy oraz pochodzenia i wyglądu. Wykład ilustrowany opisami zaczerpniętymi ze zbiorów podań ludowych oraz wyobrażeniami odwzorowanymi w rzeźbach ludowych artystów.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

25. Mniejszości etniczne w krajobrazie kulturowym Sądecczyzny

Zajęcia prowadzone na ekspozycji skansenu, przybliżą kulturę i historię grup etnicznych, które przez wieki współtworzyły obraz kulturowy naszego regionu – Łemków, Cyganów Karpackich, Niemców Galicyjskich. Opowieść o ich tradycyjnym budownictwie, stroju, gospodarce i folklorze.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

26. Nikifor Krynicki – legenda sztuki europejskiej XX w.

Prezentacja twórczości i sylwetki artysty w oparciu o zbiory muzealne.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MUZEUM NIKIFORA**, Bulwary Dietla 19, Krynica-Zdrój

Prowadzący: Zbigniew Wolanin

27. Rzeźba ludowa i malarstwo na szkle Karpat Polskich

Prezentacja kolekcji rzeźby ludowej i malarstwa na szkle ze zbiorów muzealnych.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MUZEUM NIKIFORA**, Bulwary Dietla 19, Krynica-Zdrój

Prowadzący: Zbigniew Wolanin

28. Historia Szczawnicy i starostwa czorszyńskiego

Uczestnicy poznają historię Szczawnicy i starostwa czorszyńskiego. Zajęcia przeprowadzane w oparciu o prezentację multimedialną i zabytki znajdujące się w zbiorach Muzeum Pienińskiego.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MUZEUM PIENIŃSKIE**, ul. Łemkowska 37, Szlachtowa

Prowadzący: Marta Słowik

29. Legendy pienińskie i historia Pienin

W oparciu o prezentacje multimedialne przywoływane zostaną legendy związane z postacią św. Kingi i z jej ucieczką w Pieniny. Uczestnicy dowiedzą się jaką rolę odegrał król Kazimierz Wielki, jako władca, który zabezpieczał granicę państwa budując nowe i umacniając stare zamki znajdujące się w Dolinie Dunajca. Poznają także historię pustelni na Górze Zamkowej w Pieninach oraz historię mniejszości narodowych zamieszkujących Pieniny do II wojny światowej.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MUZEUM PIENIŃSKIE**, ul. Łemkowska 37, Szlachtowa

Prowadzący: Marta Słowik, Anna Wawrzczak

30. Archeologia Pienin

Co kryje się za tajemniczym słowem „archeolog”? Z czym związana jest jego praca? Na podstawie znalezisk z Jaskini Obłazowej dowiemy się, jak wyglądało życie człowieka pierwotnego. W oparciu o zabytki archeologiczne i prezentacje multimedialne, na zajęciach zostaną zaprezentowane stanowiska archeologiczne z terenu Pienin i Doliny Dunajca. Lekcje prowadzone są z wykorzystaniem eksponatów archeologicznych i narzędzi związanych z pracami wykopaliskowymi.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MUZEUM PIENIŃSKIE**, ul. Łemkowska 37, Szlachtowa

Prowadzący: Marta Słowik, Anna Wawrzczak

1. Skansenowska gra wyobraźni

Zabawa edukacyjna z elementami gry fabularnej prowadzonej w scenerii skansenu. Jej uczestnicy wcielą się w role fikcyjnych postaci tworzących tradycyjną wiejską społeczność i pod kierunkiem mistrza gry będą musieli wspólnie zmierzyć się z przeszkodami i zadaniami w fikcyjnym świecie inspirowanym dawną wsią sądecką. Elementem gry będą także tradycyjne ludowe zabawy ruchowo-taneczne, piosenki, zagadki.

Czas trwania: 2-3 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

2. W Miasteczku Galicyjskim

Opowieść jak wyglądało życie w niewielkich miastach na przełomie XIX i XX wieku, ilustrowana ekspozycją muzealną.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

Prowadzący: Barbara Szafran

3. O przedwojennym sporcie na Sądecczyźnie

Tematem lekcji jest ukazanie postrzegania sportu przed I i II wojną światową, początki i rozwój poszczególnych dyscyplin i towarzystw które popularyzowały aktywność fizyczną oraz przedstawienie pierwszych sukcesów i porażek Sądeczan na arenie ogólnopolskiej. Sądeczanie długo nie zdawali sobie sprawy ze znaczenia dbałości o tężyznę fizyczną, zmiany w tej kwestii nastąpiły w 2 poł. XIX w. wraz z wprowadzeniem obowiązkowych zajęć gimnastyki do wszystkich szkół ludowych i średnich w całej Austrii. To właśnie szkoły dały początek historii wychowania fizycznego i sportowego w Nowym Sączu. W okresie zaborów zaczęto również dostrzegać fakt iż wspólna gra, uprawianie ćwiczeń, wycieczki rowerowe czy wioślarskie spełniają rolę wychowawczą, a także potrafią jednoczyć, a to dla Polaków żyjących w tym czasie było ważnym elementem wychowania patriotycznego.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Florek

4. Zwyczaje i obrzędy ludowe związane ze świętami Bożego Narodzenia

Prezentacja tradycyjnych ludowych zwyczajów i wierzeń związanych z cyklem świąt Bożego Narodzenia – m.in. zakazy i nakazy związane z kolejnymi etapami świąt, wróżby na nadchodzący rok, sposoby dekorowania izby wigilijnej, tradycyjne życzenia świąteczne i noworoczne, grupy kolędnicze, ich stroje i akcesoria. Pokaz tradycyjnych technik wykonywania ozdób świątecznych (m.in. łańcuchy, pająki, podłaźniczki).

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH**, Podegrodzie 525

Prowadzący: Izabela Skrzypiec-Dagnan

5. Strój Lachów Sądeckich

Prezentacja strojów lachowskich znajdujących się na ekspozycji muzeum, przybliżenie ich genezy, wskazanie cech charakterystycznych. Możliwość przymierzenia kobiecego i męskiego stroju ludowego. Po części teoretycznej, w oparciu o zdobyte wiadomości, pokaz wykonania kreatywnej pracy plastycznej.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH**, Podegrodzie 525

Prowadzący: Izabela Skrzypiec-Dagnan

6. Zwyczaje i obrzędy wielkanocne

Znaczenie Świąt Wielkiej Nocy w tradycji ludowej, zwyczaje i wierzenia towarzyszące ich obchodom m.in. sposoby zdobienia pisanek, legendy o ich powstaniu, znaczenie wielkanocnych symboli i zwyczajów – palmy, jajka, święcenia pokarmu, odganiania zimy, „śmigusa dyngusa”. Pokaz wykonania tradycyjnych ozdób wielkanocnych.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH**, Podegrodzie 525

Prowadzący: Izabela Skrzypiec-Dagnan

7. Życie dziecka na dawnej wsi lachowskiej

Zajęcia edukacyjno-plastyczne przybliżające tematykę życia dziecka na dawnej wsi: jego obowiązki, zabawy, sposób spędzania czasu. Prezentacja dawnych drewnianych zabawek i angażujących zmysły zabawek sensorycznych. Dawne zabawy ruchowe i muzyczne. Pokaz wykonania pracy plastycznej z wykorzystaniem naturalnych materiałów: m.in. drewna, siana, ziarna, kamieni.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH**, Podegrodzie 525

Prowadzący: Izabela Skrzypiec-Dagnan

8. Cztery pory roku na wsi

W zależności od terminu – warsztaty jesienne, zimowe, wiosenne i letnie. Wprowadzenie w rytm zmian pór roku i związanych z nimi wiejskich obrzędów. Na każdych zajęciach uczestnicy poznają ludowe zwyczaje, sezonowe prace domowe i gospodarskie, zauważą zmiany w otaczającym krajobrazie. Zostaną wprowadzeni w świat obrzędowości dorocznej i świąt przypadających na poszczególną porę roku. Pokaz wykonania pracy plastycznej z wykorzystaniem naturalnych materiałów, charakterystycznych dla danej pory roku.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM LACHÓW SADECKICH**, Podegrodzie 525

ZAJĘCIA INTERAKTYWNE EDUKACYJNE

1. Stoi na stacji lokomotywa

Zajęcia przybliżające najmłodszym historię Nowego Sącza z okresu powstania w naszym mieście kolei żelaznej wraz z infrastrukturą. Uczestnicy zobaczą jak powstawało osiedle robotnicze, dowiedzą się, w jaki sposób kolej zmieniła Nowy Sącz. W trakcie zajęć zostaną wykorzystane prezentacje multimedialne, ekspozycja muzealna, materiały edukacyjne i inne pomoce dydaktyczne. Każdy z uczestników będzie mógł wykazać się zdobytą wiedzą rozwiązując przygotowany mini test konkursowy. Pomoce dydaktyczne oraz mini testy zostaną dostosowane do każdej grupy wiekowej.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

2. Spacerkiem po Muzeum

Dostępna, dostosowana do wieku i kierowana dla najmłodszych formuła interaktywnego zwiedzania Gmachu Głównego i Galerii Marii Ritter w Nowym Sączu, uwzględniająca możliwości percepcji najmłodszych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (quizy, mini konkursy, zgadywanki, malowanki itp.).

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

3. Czytajmy razem – czytamy dzieciom bajki, legendy sądeckie i nie tylko...

Zajęcia realizowane w oddziałach muzeum. Prezentowane są najpiękniejsze utwory literatury dziecięcej oraz teksty o Sądecku.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Wideł, Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

ZAJĘCIA INTERAKTYWNE: GRY I ZABAWY EDUKACYJNE

1. Gra edukacyjna „Polak Mały”

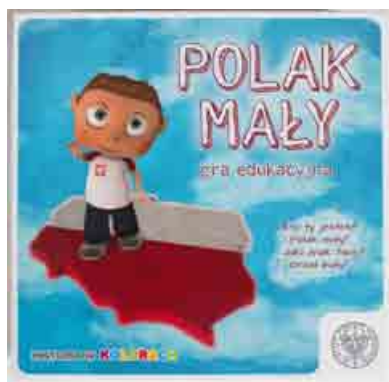
Nie ma wychowania patriotycznego bez nauki podstawowego kodu tożsamości Polaków. Uczestnicy zajęć w łatwy i atrakcyjny sposób, poprzez wybór jednego z pięciu wariantów gry planszowej, zapoznają się z polskimi symbolami narodowymi: słowami hymnu, herbem i barwami flagi; będą mieli okazję nauczyć się m.in. wszystkich zwrotek „Mazurka Dąbrowskiego” – hymnu narodowego, ułożyć puzzle z symbolami narodowymi, rozwiązać rebusy.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARIII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Widel, Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

2. Kreatywne i na ludowo*

Cykl zajęć edukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Uczestnicy zajęć wykonają kreatywne prace z wykorzystaniem naturalnych produktów: siana, kamieni, żywych roślin, oraz sznurków i skrawków materiałów. Pracy manualnej towarzyszyć będzie opowieść o dawnych zabawkach wiejskich dzieci i tworzeniu „czegoś z niczego”. Podczas interaktywnych zajęć powstaną m.in. lalki-motanki, zabawki z siana, pleciugi czy pocztówki.

*Zajęcia odbywać się będą cyklicznie raz w miesiącu, w sobotę. W sprawie ustalenia terminu zajęć prosimy o kontakt telefoniczny (18 440 01 88).

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH**, Podegrodzie 525

Prowadzący: Izabela Skrzypiec-Dagnan

1. Artterapia w Muzeum

Zajęcia terapeutyczne wykorzystujące różne metody oraz techniki artystyczne. Na zajęciach uczestnicy będą mogli wykonać rysunek, prace malarską, rzeźbę, grafikę, collage z wykorzystaniem różnych materiałów. Prowadzący będzie stosował zasady pracy terapeutycznej dobierając stopień trudności do danej osoby. Zajęcia będą miały na celu rozwijanie uzdolnień plastycznych, ćwiczenie koordynacji wzrokowo-motorycznej, koncentracji uwagi oraz spostrzegawczości, usprawnienie motoryki manualnej (ćwiczenia rozluźniające napięcie mięśniowe, usprawniające staw nadgarstkowy, palce u rąk), kształcenie procesu twórczego myślenia.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Daniel Lachor, Danuta Plata, Katarzyna Michalik

2. Biblioterapia w Muzeum

Zajęcia terapeutyczne, w trakcie których wykorzystywane są różne teksty bajek, wierszy, fragmenty książek. Zajęcia podzielone na wybraną formę terapeutyczną: bajki terapeutycznej, psychoedukacyjnej lub psychoterapeutycznej. Jednym z celów zajęć jest dostarczenie słuchaczowi wiedzy oraz pozytywnych cech zachowania, zajęcia mają formę relaksacyjną.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

Prowadzący: Izabela Wojtarowicz-Mrowca, Daniel Lachor, Danuta Plata

POKAZY OBRZĘDOWOŚCI ŚWIĄTECZNEJ I RĘKODZIEŁA – RAZEM PRZYGOTOWUJEMY SIĘ DO ŚWIĄT

1. Mieszczańskie zwyczaje przedświąteczne. Wielkanoc

Pokazy sposobów zdobienia i wykonywania tradycyjnych pisanek wielkanocnych, jak również współczesnych dekoracji świątecznych, połączone z komentarzem dotyczącym zwyczajów i tradycji okołoswiątecznej w domach mieszczańskich. Zajęcia interaktywne polegające na wykonaniu przez uczestnika samodzielnie pisanki lub ozdoby wg instruktażu prowadzącego zajęcia.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Wideł, Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

2. Mieszczańskie zwyczaje przedświąteczne. Boże Narodzenie

Pokazy wykonywania tradycyjnych ozdób choinkowych, jak również współczesnych dekoracji świątecznych, połączone z komentarzem dotyczącym zwyczajów i tradycji okołoswiątecznej w domach mieszczańskich. Zajęcia interaktywne polegające na wykonaniu przez uczestnika samodzielnie ozdoby świątecznej wg instruktażu prowadzącego zajęcia.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Wideł, Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

ZAJĘCIA WARSZTATOWE dla dzieci, młodzieży szkolnej i osób dorosłych

1. Klimaty Sądeckizny, czyli podarujemy wam pamiątkę – warsztaty wzornictwa z pomysłem na wykonanie pamiątki regionalnej

Warsztaty interaktywne podczas których uczestnik zapozna się z wybranymi zwyczajami i obrzędowością doroczną, tradycjami, sztuką i wzornictwem regionalnym, elementami artystycznymi i ozdobnymi, wykona własną i unikatową pamiątkę nawiązującą do tradycji oraz historii regionów sądeckiego lub wariantowo wykona pamiątkę okazjonalną związaną z rokiem obrzędowym, świętami narodowymi: Konstytucji 3 Maja, Święta Flagi, 11 listopada, okazjonalnymi: Dzień Matki, Dzień Babci itp.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Widel, Danuta Plata, Daniel Lachor, Katarzyna Michalik

2. Po nitce do kłębka

Uczestnicy wykonują małe formy plastyczne „miniatury tkacie” z wykorzystaniem surowców wtórnych oraz włóczki. Zajęcie z zakresu arteterapii usprawniające motorykę małą oraz percepcję wzrokową.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **GMACH GŁÓWNY**, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE, Rynek 2, Nowy Sącz

Prowadzący: Daniel Lachor

3. Mały etnograf wyrusza w teren

Zajęcia w formie zabawy prowadzonej na ekspozycji Sądeckiego Parku Etnograficznego, podczas której opowiemy o zawodzie etnografa. Uczestnicy zajęć poznają zainteresowania i metody pracy etnografa – w terenie oraz przy tworzeniu muzealnej ekspozycji. Sami spróbują przeprowadzić wywiad etnograficzny, opisać eksponat muzealny i opracować jego kartę oraz przygotowują plan wystawy.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda

4. Fotografia z dawnych lat

W ramach zajęć uczestnicy w oparciu o eksponaty oraz prezentację multimedialną poznają różnorodność warsztatu fotograficznego dawniej i dziś oraz poznają tajniki obsługi aparatu fotograficznego i kreowania obrazu.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

Prowadzący: Piotr Drożdżik

5. Warsztaty zabawkarskie

Warsztaty poświęcone sztuce zabawkarskiej na wsi polskiej oraz w miasteczkach w XIX i XX wieku. Zajęcia przybliżają problematykę związaną z wykonywaniem zabawek z surowców naturalnych oraz tematykę zabaw, jakie były popularne na terenach wiejskich i miejskich w tym okresie. Podczas warsztatów wykonywane są własnoręcznie zabawki np. ze słomy lub gałganków.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Florek

6. EKOkolaż

Zajęcia wykorzystujące różne metody oraz techniki artystyczne. Na zajęciach uczestnicy będą mogli wykonać rysunek, prace malarską, collage z wykorzystaniem różnych materiałów. Zajęcia odbywać się będą w plenerze, uczestnicy zajęć wykonają swoje prace rysunkowe lub malarskie w przestrzeni Miasteczka Galicyjskiego.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

Prowadzący: Anna Florek

7. Wiejskie rękodzieło i sztuka ludowa

Warsztaty poświęcone tradycyjnym formom rękodzieła i sztuki ludowej występującym na dawnej wsi sądeckiej. Do wyboru różne rodzaje zajęć warsztatowych, prowadzonych przez wiejskich rzemieślników i rękodzielników: plastyka obrzędowa (wyrób kwiatów i girland z bibuły, ozdoby i akcesoria związane ze świętami – przygotowanie palm wielkanocnych, wyrób ludowych ozdób bożonarodzeniowych), malowanie na szkłe, tkactwo, mały projektant mody ludowej.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY**, ul. gen. B. Długoszowskiego 83b, Nowy Sącz

Prowadzący: Joanna Hołda, Sylwia Zarotyńska

8. Zaplecione

Warsztaty, na których można wybrać jedną z metod wyplatania. Metoda wikliny papierowej – uczestnicy będą mogli wykonać samodzielnie papierowe rureczki, z których stworzą kolorową podkładkę pod kubek w formie domków galicyjskich. Metoda zaplatania sznurków – uczestnicy stworzą bransoletkę lub zakładkę do książki w formie makramowego listka.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

9. Miasteczkowy Postcard

Propozycja dla miłośników niebanalnych form – podczas warsztatów będzie można skomponować własny obraz z naturalnych materiałów takich jak drewno, siano, słoma, trawy, liście, ziarna, itd. Będzie to cenna lekcja przyrody dla ciekawych świata dzieci i okazja do stworzenia oryginalnej ozdoby do domu, która wprowadzi niepowtarzalny klimat, a jej tworzenie to wielka przyjemność.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

10. Papier czerpany

Podczas warsztatów uczestnicy będą mogli zapoznać się z dawną sztuką wytwarzania papieru. Każdy uczestnik samodzielnie wykona arkusz papieru czerpanego. Zajęcia są małą historią papiernictwa połączone z zabawą; mają uświadomić jak ważną rolę odgrywa papier.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTECZKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

11. Etnografia Pienin

Cykl zajęć mających na celu prezentację życia codziennego na pienińskiej wsi przybliżający pracę pasterza i flisaka oraz rzemieślników, wykonujących tzw. „ginące zawody” hafciarza, kowala, druciarza, stolarza itd. Uczestnicy będą mogli dowiedzieć się z jakich elementów składa się strój góralski z Pienin i czym różni się od strojów innych górali. Będą mieli możliwość poznania grup etnograficznych sąsiadujących z Góralami szczawnickimi. W oparciu o eksponaty muzealne oraz prezentacje multimedialne uczniowie będą mogli dowiedzieć się m.in. jak powstawał tradycyjny wypiek chleba, jak wytwarzany jest oscypek czy bundz – sery owcze.

Czas trwania: 1 godzina lekcyjna

Miejsce: **MUZEUM PIENIŃSKIE**, ul. Łemkowska 37, Szlachtowa

Prowadzący: Barbara Węglarz

12. Godła Szalayowskie (szczawnickie)

Warsztaty podczas których uczestnik zapozna się z niezwykle formą oznaczania domów w Szczawnicy w postaci godeł tj. drewnianych tablic – tradycją powstałą i propagowaną za czasów Józefa Szalaya (właściciela zdrojowiska w Szczawnicy w XIX w.). Podczas zajęć uczestnicy zaprojektują i wykonają na drewnianych tabliczkach własne godło.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MUZEUM PIENIŃSKIE**, ul. Łemkowska 37, Szlachtowa

Prowadzący: Marta Słowik

ZAJĘCIA WARSZTATOWE dla dzieci, młodzieży szkolnej i osób dorosłych

1. Uszyte marzenia – NOWOŚĆ

Kreatywne warsztaty szycia zabawek. Każdy uczestnik zajęć pozna kulisy tworzenia maskotek, uszyje kotka, pieska lub inną wybraną przez siebie formę. Odkryje nieznane dotąd pokłady własnej kreatywności, ozdabiając dostępnymi na warsztatach materiałami wykonaną przez siebie zabawkę.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

2. Pleciony ornament – NOWOŚĆ

Ozdoba ścienna wykonana na bazie drewnianego koła, wyplatana z wielokolorowych włóczek i sznureczków, koronek oraz serwetek, dekorowana sznurkami z koralikami oraz piórkami.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

3. Organiczne mydełko

Warsztaty pszczelarskie z własnoręcznie wykonanym mydełkiem z certyfikowanej bazy mydlarskiej z naturalnymi dodatkami takimi jak płatki owsiane, płatki suszonych kwiatów, kryształki miodowo-woskowe, pyłek pszczoły, kawa, cynamon. Uczestnicy nabywają wiedzę o życiu i roli pszczół, i innych zapylaczy.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

4. Pszczele ścieżki

Zajęcia obejmują część teoretyczną, w której uczestnicy znajdą odpowiedzi na pytania jak powstaje miód, co łączy pszczołę i słońca, czy pszczoły robią perfumy, zabawę sprzętem pszczelarskim, zabawę w pszczele aktywności panujące w ulu oraz część praktyczną, czyli samodzielne wykonanie świecy z woskowego plastra oraz degustację mniej znanych odmian miodów, ziołomiodów i produktów pszczelich.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

5. Sojowe – Zapachlove

W ramach zajęć uczestnicy dowiedzą się dlaczego wyroby z wosku sojowego są bardziej ekologiczne niż z wosku parafinowego oraz wykonają pachnące zawieszki do ubrań, własnoręcznie zdobione.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

6. Ceramika w edukacji

W ramach zajęć uczestnicy zapoznają się z gatunkami gliny, sposobami jej oczyszczania i przygotowania. Zapoznają się z technikami zdobienia. Prezentacja metod wypalania i suszenia naczyń, praktyczna nauka ręcznego modelowania prostych form.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

7. Makramowe dekoracje

Warsztaty poświęcone sztuce wiązania sznurków, dzięki której można wyczarować oryginalne ozdoby na ścianę, kwietniki, abażury, biżuterię. Uczestnicy warsztatów nauczą się kilku podstawowych węzłów tworząc makatkę lub brelok. Makrama rozwija zdolności manualne uczestników i świetnie relaksuje.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

8. Na szkle malowane

Podczas zajęć uczestnicy poznają techniki i historię ludowego malarstwa na szkle. Ponadto każdy uczestnik będzie miał okazję stworzyć własny projekt obrazu, a następnie przenieść go na szybę. Uczestnicy będą mieli do dyspozycji wzorniki i szablony z tradycyjnymi motywami ludowymi.

Czas trwania: 2 godziny lekcyjne

Miejsce: **MIASTEczKO GALICYJSKIE**, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

1. Projekt pn. KLIMATY SĄDECKIE

Klimaty Sądeckie – specjalne (50% wartości obowiązującego biletu ulgowego) zwiedzanie ekspozycji w Gmachu Głównym, organizowane w sposób indywidualny dla klas o profilu humanistycznym lub według kryteriów wyznaczonych przez Dyrektora szkoły. Oferta skierowana jest do wszystkich szkół, które wytypują 100 osób w grupach 25–30 osób do zwiedzania w tym trybie. Zajęcia nastawione są na popularyzację przestrzeni ekspozycyjno-edukacyjnej w Gmachu Głównym.

Szczegółowe informacje:

GMACH GŁÓWNY, ul. Jagiellońska 56, Nowy Sącz

tel. 18 443 77 08 wew. 123, 124 • e-mail: edukacja@muzeum.sacz.pl

2. Projekt pn. KLIMATY GALICYJSKIE

Klimaty Galicyjskie – specjalne (50% wartości obowiązującego biletu ulgowego) zwiedzanie przestrzeni Miasteczka Galicyjskiego organizowane w sposób indywidualny dla klas o profilu artystycznym, humanistycznym lub według kryteriów wyznaczonych przez Dyrektora szkoły. Oferta skierowana jest do wszystkich szkół, które wytypują 100 osób w grupach 25-30 osób do zwiedzania w tym trybie. Zajęcia nastawione są na popularyzację kompleksu wystawienniczo-edukacyjnego jakim jest Miasteczko Galicyjskie.

Szczegółowe informacje:

MIASTEczKO GALICYJSKIE, ul. Lwowska 226, Nowy Sącz

tel. 18 444 35 70, 18 444 35 71, 18 441 02 10 • e-mail: miasteczko@muzeum.sacz.pl

1. Szlak rzemiosła i przemysłu wiejskiego – w tradycyjnych warsztatach wiejskich i małomiasteczkowych

Prezentacja:

- warsztatu kołodzieja i stolarza w chałupie z Mszalnicy,
- kuźni z Czaczowa,
- olejarni ze Słopnic,
- chałupy z Obidzy,
- chałupy z Kamienicy.

2. Szlak strojów sądeckich – prezentacja codziennych i świątecznych strojów ludowych Lachów, Pogórzan, Górali

Prezentacja:

- zagrody z Mszalnicy, opowieść o strojach pogórzańskich (prezentacja elementów stroju ludowego),
- zagrody z Królowej Ruskiej, opowieść o stroju łemkowskim,
- zagrody z Zagorzyna, opowieść o stroju Górali Sądeckich,
- chałupy z Gostwicy (prezentacja stroju ludowego Lachów Sądeckich),
- chałupy z Kamienicy.

3. Jak pachnie i smakuje wieś?

Wprowadzenie – o tym, co dawniej spożywano w latach chudych i od święta.

Prezentacja:

- chałupy zielarki z Lipnicy, pachnąca opowieść o zastosowaniu ziół w medycynie ludowej,
- chałupy z Łabowej,
- zagrody z Zagorzyna, opowieść o codziennych naczyniach i sprzętach kuchennych,
- zagrody z Obidzy „Jak powstają owcze serki” – opowieść o obróbce mleka, prezentacja potrzebnych do tego naczyń i sprzętów.

Informacje:

Dział Etnografii, ul. gen. B. Długoszowskiego 83 b, 33-300 Nowy Sącz
tel. 18 441 44 12 • e-mail: skansen@muzeum.sacz.pl

Polecamy zwiedzanie ekspozycji
w Muzeum Ziemi Sądeckiej
GMACH GŁÓWNY
ul. Jagiellońska 56
Nowy Sącz

ISBN 978-83-969128-5-5